

BEREDSKAPSPLAN FOR IDRETTSLAGET GNEIST

FOR FOREBYGGING OG HÅNDTERING AV SEKSUELLE OVERGREP OG SEKSUELL TRAKASSERING

Målet med denne beredskapsplanen er å forebygge og avdekke seksuelle overgrep og trakassering mot medlemmer som er tilknyttet IL Gneist.

Planen skal sikre at medlemmene, foresatte, trenere, ledere og andre tilknyttet klubben:

1. har tilstrekkelig kunnskap om seksuelle overgrep og trakassering,
2. har god kjennskap til innholdet i beredskapsplanen og etiske retningslinjer
3. Planen skal skape grunnlag for en åpen dialog om temaet både innad i klubben, men også mellom våre medlemmer og foresatte til klubbens utøvere.
4. Planen skal også ivareta de vurderinger som må gjøres etter at et overgrep er meldt.

En åpen dialog om seksuell trakassering og overgrep vil skape tryggere rammer for alle, og en forutsigbar og trygg arena for klubbens medlemmer med mindre grobunn for ubegrunnet mistanke.

Definisjoner

Seksuell trakassering er uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom. Seksuell trakassering kan være alt fra seksuelle kommentarer om kropp og utseende, til simulering av seksuelle bevegelser, klåing, tafsing, berøring til overgrep.¹

Reglene som gjelder for seksuallovbrudd (herunder seksuelle overgrep og voldtekt) står i straffeloven kapittel 26².

Følgende praksis og rutiner anvendes i Gneist:

Politiattest:

1. Klubben har en politiattestansvarlig
2. Alle ansatte og frivillige over 15 år som skal utføre oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller mennesker med utviklingshemming, skal fremvise politiattest ovenfor politiattestansvarlig.³

Beredskapsgruppe:

1. Klubben har en egen beredskapsgruppe mot seksuelle trakassering og overgrep, bestående av minst to representanter, helst en av hvert kjønn.

---

¹ <https://lovdata.no/lov/2017-06-16-51/§13> – Likestilling og diskrimineringsloven

² https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-05-20-28/KAPITTEL_2-11#KAPITTEL_2-11 - Straffeloven

³ <https://www.idrettsforbundet.no/klubbguiden/politiattest/> - Politiattest

2. Beredkapsgruppen har ansvar som nevnt i punkt under for å følge opp saker i klubben.
3. Daglig leder Marit Helle Østervold (tlf: 952 46 440, marit@gneist.no) og Styreleder Thomas Henschien (tlf: 90772526, styreleder@gneist.no) er ansvarlige for gruppen.

Forebyggende arbeid: (Klubbens ansvar)

1. Klubben skal ha etiske retningslinjer for medlemmene sine og andre tilknyttet klubben. De etiske retningslinjene må undertegnes av alle klubbens representanter og personer som har ansvar for barn og unge i aktiviteter i klubbens regi (for eksempel ledsagere på reiser/samlinger/turneringer) før tiltredelse i verv eller rolle.
2. Klubben skal informere utøverne og deres foresatte om denne beredkapsplanen, både ved sesongoppstart og på foreldremøter, minimum én gang per år.
3. Klubbens ledelse skal gjennomføre jevnlig øvelser på gjennomføringen av denne beredkapsplan. Minimum én gang per år.
4. Beredkapsplanen og etiske retningslinjer skal være lett tilgjengelig på klubbens nettside.
5. Gjøre seg kjent med saksgang i idrettslaget. Se [NIF sine sider](#).

Ved bekymring: (Gjelder alle)

- Informer ansvarlig for beredkapsgruppen - ikke involver andre før etter avtale.
- Begynn å skrive loggbok - noter observasjoner.
- Er du usikker; konsulter en av de instanser som er nevnt i denne beredkapsplan. Ikke vent for lenge før du/dere konsulterer andre.
- Beredkapsgruppen har ansvaret for å melde bekymringen til barnevern/politi, men du har en selvstendig varslingsplikt dersom de ansvarlige ikke varsler og du fortsatt mener det er *grunn til å tro*⁴ at personen er utsatt for seksuelle overgrep eller trakassering.
- Du er ikke etterforsker. Ikke still ledende spørsmål til barnet.
- Lytt til barnet og vis at du tar barnet på alvor. Unngå å styre samtalen. Gjenta utsagn som barnet kommer med, slik at barnet ev. kan korrigere om du har forstått feil. Noter ned barnets uttalelser eller annet, etter samtalen.
- Vær ærlig i forhold til det som skal skje. Vær realistisk.
- Lov aldri noe du ikke kan holde – man må *aldri* love barnet taushet om det man får vite.
- Forbered deg mentalt og følelsesmessig på at betroelser kan komme.
- Ikke konfrontere potensiell mistenkt med bekymring. Overlat dette til politiet.

Hvis akutte overgrep oppstår: (Gjelder alle)

Ta direkte kontakt med politiet på telefon 112. Er personen skadet informer politiet om dette.

1. Sørg for at barnet er trygt.
2. Ikke skift klær på barnet
3. Ikke bad eller vask barnet.

---

⁴ Det er nok med en mistanke støttet av en hendelse

Handlingsalternativer: (Klubbens ansvar)

Norsk idrett har nulltoleranse for enhver form for diskriminering og trakassering. Dette betyr at det alltid skal reageres på slike handlinger. For bistand, kontakt rådførende organer som f.eks. Noksentrene eller idrettskrets.

1. Trakassering.

Beredskapsgruppen bør avholde separate møter med begge parter. På bakgrunn av dette lager gruppen en sak til styret, som gir reaksjon. Styret vurderer om saken skal påtales til NIFs domsutvalg.

2. Overgrep

Kontakt politiet eller barnevernsvakten. Det er politiet som gjennom avhør, undersøkelser og vurderer saken. Klubbens ledelse skal ikke selv opptre som etterforskere. Det er likevel viktig å følge opp slike saker internt i klubben, også under en eventuell retts sak, for å ta vare på medlemmene i klubben. Styret må også vurdere om saken skal påtales til NIFs domsutvalg.

Samarbeidspartnere: (beredskapsgruppens ansvar)

Beredskapsgruppen skal ha kontakt med én eller flere samarbeidspartnere som har kompetanse på seksuelle overgrep mot barn. En magesfølelse på at noe ikke er som det bør være, skal diskuteres med noen som har god kompetanse. Det er viktig å søke råd tidlig. Gode samarbeidspartnere bør etableres før en hendelse oppstår. Barnevern og politi skal tilby veiledning uten plikt til å oppgi barnets personalia. Noen kommuner har egne konsultasjonsteam med spesialkompetanse på seksuelle overgrep mot barn. Alle kommuner skal være koblet til et barnehus.

1. Ved mistanke som krever faglig konsultasjon har klubben en avtale med

a. Bergen Sør politistasjon ⁵	Tlf: 55 91 91 00
b. Bergen kommune - barnevernvakten ⁶	Tlf: 55 36 11 80
c. Statens barnehus ⁷ - Bergen	Tlf: 55 55 69 00

Plikt til å varsle **barneverntjenesten** har man når «*det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt*» (barnevernloven § 6-4). En magesfølelse som kan støtte seg på en enkeltuttalelse, enkelthandling el. er tilstrekkelig for at man har grunn til å tro.

2. Bekymringsmeldinger skal meldes til barnevernet i Ytrebygda tlf: 55 56 17 77

Digital bekymringsmelding kan meldes her <https://bekymringsmelding.fiks.ks.no/>

Politiet skal varsles i akutte situasjoner. Avvergeplikten følger av straffeloven § 139. Hvis man mener at det er fare for at barnet mest sannsynlig vil kunne utsettes for (nye) overgrep ved å ikke gripe inn, er det straffbart å unnlate å varsle politiet.

3. Akutte situasjoner som krever varsling av politi skal varsles til politiet i Bergen

Tlf: 55 55 63 00

⁵ <https://www.politiet.no/finn-ditt-politi/>

⁶ <https://www.barnevernvakten.no/>

⁷ <https://www.statensbarnehus.no/>

Det kan også være lurt å ha etablert en dialog med **andre fagpersoner** i kommunen, hvor man kan hente råd. Dette kan for eksempel være, lege, helsestasjon, tannhelsetjeneste o.l.

4. Andre samarbeidspartnere

SMISO Vestland

Tlf: 55 90 49 90

Voldtekstmottaket i Bergen kommune

Tlf: 55 55 99 50